

Politikken handler om mennesker

Debatten om asylsøkende barn og unge handler også om foreldrene – voksne mennesker som bestemmer seg for ikke å følge norske regler.

TEKST

Pål K. Lønseth

PUBLISERT 5. april 2013

UAKTUELT: Det er ikke aktuelt å gi alle personer med barn oppholdstillatelse bare de har vært her lenge nok. For det vil bare føre til flere vanskelige enkeltskjebner, mener Pål. K Lønsheth.

DEBATT: ASYLBARN

Maren Østvold Lindheim skrev i forrige utgave av Tidsskriftet at psykologene var altfor stille i debatten om asylsøkende barn og unge.

Maren Østvold Lindheim mener at språklige begreper hindrer oss i å se at asylpolitikken handler om mennesker. Det er ikke meningen fra myndighetenes side. Jeg er fullstendig klar over at politikken handler om mennesker – mennesker som ofte har havnet i en vanskelig situasjon. Men det å være i en vanskelig situasjon er ikke i seg selv nok til å kunne få opphold i Norge.

Ikke tilsløring

Vi bruker ikke språklige begreper for å tilsløre virkeligheten. Vi sier «lengeværende barn», nettopp fordi det er snakk om barn som har vært lenge i Norge, nesten alltid fordi foreldrene har neket å forholde seg til at de har fått avslag på asylsøknaden. Vi sier «enslige mindreårige asylsøkere», fordi dette er ungdommer som kommer uten sine foreldre til Norge for å søke asyl. Og vi kalte vår stortingsmelding «Barn på flukt», for det er barnas situasjon meldingen dreier seg om.

«Det å være i en vanskelig situasjon er ikke i seg selv nok til å kunne få opphold i Norge»

Lindheim skriver om barna – at de må få bli i Norge. Men debatten kan ikke bare handle om dem. Den må også handle om foreldrene – voksne mennesker som bestemmer seg for ikke å følge norske regler. Felles for dem alle er at de ikke trenger beskyttelse og dermed har fått avslag på asylsøknaden sin. I noen tilfeller har de barn, i andre tilfeller får de barn lenge etter at de har fått et avslag. Ofte har de unnlatt å oppgi riktig identitet.

Lindheim synes å mene at alle personer med barn skal få oppholdstillatelse om de har vært her lenge nok. Det er ikke aktuelt, for det vil føre til flere vanskelige enkeltskjebner. Flere mennesker vil nekte å forholde seg til avslaget på asylsøknaden og sette livet sitt på vent i håp om å få bli. Og flere personer uten behov for beskyttelse vil legge ut på den farefulle ferden mot Norge.

Menneskelige hensyn

Det finnes rom for å gi opphold til mennesker uten behov for beskyttelse, dersom sterke menneskelige hensyn tilsier det. Et slikt hensyn er barns tilknytning til Norge – hvis utlendingsmyndighetene ser at det å måtte reise, vil påvirke barnets utvikling negativt. Nettopp fordi vi så at dette rommet ikke ble benyttet i stor nok grad i enkelte saker, kom regjeringen med en presisering av hvordan reglene skal forstås i stortingsmeldingen om barn på flukt. Den ble lagt frem i juni i fjor. En opptelling foretatt av Utlendingsnemnda (UNE) i november, viste at barnefamilier fikk sine endelige avslag omgjort av hensyn til barns tilknytning i 40 prosent av tilfellene. Vi har bedt UNE om en utfyllende redegjørelse til sommeren, for å være sikre på at deres praksis endres i tråd med regjeringens intensjoner.

pal.lonseth@jd.dep.no

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 50, nummer 4, 2013, side

TEKST

Pål K. Lønseth, Statssekretær, Arbeiderpartiet

